

یاد اولسون

بوجنوردن بئش بارماق یندان

علی اکبر سراج اکبری

<http://xorasan.blogspot.com>

- گیریش - ص ۲
- یاد اولسون - علی اکبر سراج اکبری - به لهجه بجنوردی زبان ترکی (ترکی استاندارد - مهران بهاری) ص ۳
- سؤزلوک ص ۱۰
- ترجمه فارسی - علی اکبر سراج اکبری ص ۱۲

"راديو بجنورد که به زبانهای کرمانجی و ترکمی برنامه دارد، به زبان ترکی که زبان اصلی بجنورد است برنامه ای ندارد"

"یاد اولسون" قوشاگی، علی اکبر سراجی نین (بوجنورد- افشار یورد) یاپیتیدیر. علی اکبر سراجی بو شئعری سؤیله مهسینین ندنینی یوخ اولماغا اوز توتמוש تورک دیلینین بوجنورد لهجهسینی قورماق اولدوغو اولاراق آچیقلايیر: "بر این باورم که در آینده ای نه چندان دور زبان ترکی با لهجه بجنوردی به فراموشی سپرده خواهد شد. در راستای این هدف که آیندگان بدانند که گذشتگانسان با چه زبان و لهجه ای سخن می گفته اند شعرگونه ای به علاقه مندان حفظ زبان و فرهنگ عامه تقدیم می گردد"

او دفعه لرله بوجنورد دینلهجینه (رادییوسونا) ائعتیراض ائدیلمهسینه رغمن، هله ده بو دینلهجین (رادییونون)، کیرمانجی و ترکمن دیلرینده ایزلهنجلری (برنامه لری) اولدوغو حالدا، بوجنورد ون آنا (اصل) و تمل (اساس) دیلی اولان تورکجهده بیر ایزلهنجی (پروقramی) اولمادیغینی سؤیلهییر: "راديو بجنورد به زبانهای کرمانجی و ترکمنی برنامه دارد ولی به زبان ترکی که زبان اصلی بجنورد است، برنامه ای ندارد و در این مورد بارها به راديو بجنورد اعتراض کرده اند" (از وبلاگ شیندخت)

آشاغیدا بوجنورد لهجهسینده یازیلیمیش "یاد اولسون" قوشاگی، سۆزوموز یازیمی (اورتوقرافیسی) اساسیندا و پارانئتز ایچینده هر سطرین اولچوت (ایستاندارد) تورکجه قارشیلیغی وئریله رهک سونولموشدور.

قوشاگی علی اکبر سراجی نین اؤز سسی ایله دینلهمک اوچون، لوظفن بورایا تیخالیین!

<http://www.shindokht.com/music/yadolsoon.mp3>

مهران بهاری

گئرچه یه هو!!!

یاد اولسون

علی اکبر سراج اکبری

(یاد اولسن - به زبان ترکی با لهجه بجنوردی)

۱

یادمده د قولة کمان المده (بلیمده دیر گول. له یای الیمده)
قرمز کمر بند باغلئده بلمده (قیرمیزی قاییش باغلییدی بئلمده)
چاغالق قوته اکه دیزمده (چاغالیق گوجو ایکی دیزیمده)
سرچه قوشنگ دالسنن چاپردم (سئرچه قوشون دالیسیندان چاپاردیم)
شاخه لرنگ لاینن داش آتردم (بوداقلارین آراسیندان داش آتاردیم)

۲

آیدنلق گئجه له دامده یاتردی (آیدینلیق گئجه لر دامدا یاتاردیق)
گئرمز اولدوزلره آتردی (گؤزوموزو اولدوزلارا آتاردیق)
چاغالنگ خیالنه باتردی (چاغالین دوشونه باتاردیق)
تئز قردیی، یوخمزه آلمه دی (تئز قاریدیق، یوخوموزو آلمادیق)
حیف اولسن که چاغالقده قالمه دی (یازیقلا اولسون کی چاغالقدا قالمادیق)

۳

قار یاغنده چاغالر چن تویده (قار یاغاندا چاغالار اوچون تویویدو)
الده دستکش، انگلرده پالتویده (الده الجهک، اهیینلرده پالتو ایدی)
بارو یوخ هر نه بارده شویده (وار-یوخ تکمه نه واریدی، شو ایدی)
قار ایچنده جئیران تکن چاپردیی (قار ایچینده جئیران تکن چاپاردیق)
گله قیرتردی قاردن آتردی (گول. له قاییرار دیق قاردان، آتاردیق)

۴

شئت قولى خان چئشمه سنه گدردی (شئت قولوخان بولاغینا گنده ردیک)
رفتقلرنن ال بئرردیی، گزردیی (یولداشلارینان ال وئرهر دیک، گزه ردیک)
نه بیر گینله، بیر بیر اچن ائله ردیی (نه بیر گونلر، بیرى بیر اوچون اوله ردیک)
جوانلغده یاخشه گینله گئچردیی (گنجلیکده یاخشى گونلر گئچیر تدیک)
تمام قوشلره شو گینله ایچردیی (بوتون قوشلاری شو گونلر اوچورتدوق)

۵

دبیرستان همته گدردی (همیمت اوخولونا گندهردیک)
رفتقلرنگ ارخه سنه توتردی (بولداشلارین آرخاسینی توتاردیق)
مُدیرلردن چوخله کتتيله یردی (مودورلردن چوخلو کۆته ک بییهردیک)
گئشده گنده، خاطره سه یازلده (گئچدی گتندی، آنیسی یازیلدی)
هر نمه توخدی، تمام پوزلده (تکمه نمه توخودوق، بوتونویله پوزولدو)

۶

اثر باشنه تیدن مُدیر وررده (اؤز باشینی تکدن مودور ووراردی)
شنبه گینه نطق و خطاب ائدرده (اؤلگونو دئمجه و آیدیق ائدردی)
باش قسقه ائتماغه دستور بئرده (باش قیسسا ائتمهیه بو بروق وئرهردی)
صدارتی تکن مُدیر تاپلمس (صدارتی تکین مودور تاپیلماز)
اوجرکه بیر دبیرستان آچلمس (اوجورکی بیر اوخول آچیلماز)

۷

بئش قارداشه دوچرخین گدردی (بئش قارداش ا یئل آتیینان گندهردیک)
سو ایچنده بالغ تکن ایزردی (سو ایچینده بالیق تکین اوزهردیک)
هر نمه یده بارو یوخه دیزردی (هر نمه یدی، وارا-یوخا دۆزهردیک)
بئش قارداشنگ ا گینلره قه یتمس (بئش قارداش ین او گونلری قاییتماز)
ا گینلرنگ خاطره لره ایتمس (او گونلرین آنیلاری ایتمهز)

۸

بئش قارداشنگ داغنده سس گلرده (بئش قارداش ین داغیندا سس گلهردی)
نورز بُللنن سس سسه بئرده (نوروز سانداچیینان سس سسه وئرهردی)
دردله ایریلره دوا ائدرده (آغریلی اوره کلری ساغالداری=توختاداری)
نورز سیمکش تکن کشه دوغلمس (نوروز تلچی تکین کیشی دوغولماز)
معرفته اونگ تکن گرلمس (اردملی اونون تکین گورولمهز)

۹

ایش قرانه اکه قریؤر آلردی (اوج قیرانا ایکی قاریز آلاردیق)
رفقلرنن یوله دمه بئردی (بولداشلارینان یولو دمه (؟) وئرهردیک)
تپه یه عشقنگ ایستنه گئدردی (سئوگی تپه سینین اوستونه گندهردیک)
اون درد آیه آسمانن سألاننده (اون دؤرد آیه، گویدن سالاناندا)

گیلردی بیربیرنن قریوژه ینده (گولهردیک بیربیرینه قاریزی بییهنده)

۱۰

لاوه حاجی خان کمانچه ورنده (لاوه حاجی خان کامانچا ووراندا)
کوچه لرده سازنه قذرنده (گنجیکلرده قوپوزونو قیزدیراندا)
سازنگ سسه جان ایچنه دیشنده (قوپوزون سسی دیرگی ایچینه دوشهنده)
عاشقارنگ یار یادنه سالرده (سئوه نلرین، سئوگیلی بلینه سالاردی)
غم و غصه ایریلردن آلرده (اوزونتو و بونو اوره کلردن آلاردی)

۱۱

توقر بلند پالتوسنه گیرده (توققار اوزون پالتوسونو گییهردی)
هر گنجه کوچه لرده نئی وررده (تکمه گنجه گنجیکلرده دوده ک ووراردی)
توقر عاشقده، یکه گزرده (توققار سئوهن ایدی، یالقیز گزهردی)
سوزله نئی هئش وخ یادلردن (سوزلو دوده بی تکمه چاغ، بللردن اولماز)
او جر عاشق هئش وخ دونیایه گلمز (او جور سئوهن، تکمه چاغ دونیایا گلمز)

۱۲

بئش قارداشده رفتقلرنن یاتماغه (بئش قارداش دا یولداشلارین یاتماغی)
آینگ اون درده سئونه باتماغه (آیین اون دوردو سویونا باتماغی)
دست فوروشنگ عسل مسکه ساتماغه (الده ساتیجیلارین مسکه؟ بالی ساتماغی)
خیالده یوخه تکن قالده (دوشومده یوخو تکنن قالیبدیر)
روژگاردن خوشلغه کم آلده (یاشامدان اییبیلی کیملی آلیبدیر)

۱۳

ممی کاکل بیر نازنین کشئیده (ممی کاکیل سئوملی بیر کیشی ایدی)
خلقنگ گیلدرماغه اوننگ ایشئیده (خالقین گولدورمه بی اونون ایشئیدی)
چارلی چاپلین من دئم قوم و خویشئیده (چارلی چاپلین من دییهم قودا-یاسونو ایدی)
ممی ننگ سئزلره یاددن چخمسده (ممی نین سئزلری بلدن چیخمازدی)
اوننگ رفتقلره فیلمه باخمسده (اونون یولداشلاری ایزیت = فیلمه باخمازدی)

۱۴

عیدنگ گینه خیابانده خان توتماغ (بایرامین گونو اورامدا خان توتماق)
بادبادک و فریره شورده ساتماغ (اوچورتما و فیرفیرا شورادا ساتماق)
عیدلغه بئرمه اولردن آلماغ (بایراملیغی وئرمک، اولاردان آلماق)

بزنګ چن بیر دونیایده خُدا یلغ (بیزیم اوچون بیر دنیا ایدی، تانریلیق)
او گینلره ایستیم ائدم گدایلیق (او گونلری ایسته بیرم ائدم دینچیلیک)

۱۵

خان گئزنه قره عاینک وررده (خان گۆزونه قارا گۆزلوک ووراردی)
اکه اننه بئلنده قویرده (ایکی الینی بئینه قویاردی)
طمطرانن یئرنن توررده (طومطوراقینان یئربندن دوراردی)
یولدن گئچنه جریمه باغلیرده (یولدان گئچنه قیبین باغلا یاردی)
یادمده بیر یول گئچن یغلیرده (بلیمده دیر بیر یولدان گئچن ییغلا ییردی)

۱۶

عیده یاخن چخارتردی ائمزه (بایراما یاخین چیخارداردیق ائومیزی)
عیدده گیبردی تازه رختلرمزه (بایرامدا گیبهردیک یئنی پالتارلاریمیزی)
رنگ و برنگ، سبز آبی سه، قرمز (آلاجا-بویالی، یاشیل، گۆی، قیرمیزی)
فامیلرنگ گئرمغه گدردی (قودا-یاسونلارین گۆرمه یینه گئهردیک)
عیدلغ چن ایشیلره ووردی (بایراملیق اوچون ائشیکلری ووراردیق)

۱۷

شاهد بارده بئش قارداشنگ داغله (تانیق واردیر بئش قارداشین داشلاری)
چنارلره، درختلره، باغله (چاملاری، آغاجلاری، باغلاری)
آرامگانگ گلدسته سه، طاقله (یاتیرلارین گولدسته سی، اهبه لری)
یاخشه روزگار بئش قارداشده گئشده (یاخشی یاشام بئش قارداشدا گئچدی)
نه بیر گینله او، داغ و داشده گئشده (نه بیر گونلر او داغ و داشدا گئچدی)

۱۸

سیزده بدرده املاکه گدردی (گزینتی گونونده املاک ه گئهردیک)
ایش درختنگ آستنده فرش سردی ("ایش" آغاجینین آستیندا قالی سرهردیک)
دوست و رفقلره اورده گئردی (یولداش و سئویلی اوردا گۆرهردیک)
سیزده بدر بزلره خوش گئچرده (گزینتی گونو بیزلره اییی گئچهردی)
او گین هر چاغا قوش تکن ایچرده (او گون تکمه چاغا قوش تکین اوچاردی)

۱۹

مُحرمده عاشورانگ گیننده (محرمده اونجانین =عاشورانین گونونده)
شم اوترده آتنگ زیننده (شیم اوتوراردی آتین یهه رینده)

خنجرنه ال چکرده قیننده (خنجرینه ال چکهردی قینیندا)
آقامنگ قول ایسته سنه مینردم (آغامین قولو اوسته سینه مینه ردیم)
شبییه خانلغه یخاردن گرردم (شبته خانلیغی یوخاریدان گۆره ردیم)

۲۰

خیابانلرده لافتا گزرده (اوراملاردا لافتا گزه ردی)
فارسی تُرکی قوشرده، دانشرده (فارسجا، تورکجه قوشاردی، دانشاردی)
خلق اوننگ دانشماغنه گیلرده (خالق اونون دانشماغینا گوله ردی)
همیشه ایشه آه و افسوسده (اورکهن ایشی آه و افسوس ایدی)
آخرده دئدئلن که جاسوسده (سونوندا دئدیله کی گۆروک ایدی)

۲۱

روزه لقهده اول طبل ورنده (اوروجلوقدا ایلك داوول ووراندا)
سه ستاره ساعت زنگه دورنده (اوچ اولدوزلو چولا زنگه دوراندا)
مؤمن آدمله سریه تورنده (بوتگهن آدماملار اوباشدانا دوراندا)
اویاتمسدن بزه، قهر ائدردی (اویاتمازدیلار بیزی، کوسه ردیک)
آته انه یه گینه زهر ائدردی (آتا آنایا گونو آغی ائده ردیک)

۲۲

دوست و رفیقن بالغه گئدردی (سئوی و یولداشلارینان بالیغا گئده ردیک)
یئل چشمه یه یا قارلغه گدردی (یئل بولاغی نایا قارلیق اگئده ردیک)
خیال ائد نامزدبازلغه گئدردی (دوشله آداقلی اویونونا گئده ردیک)
بالغ توتردی بیر عشق و شوژنن (بالیق توتاردیق بیر سئوگی و ایسته کله)
قیتردی آخشام ائوه، زورنن (قاییداردیق آخشام ائوه گوجونهن)

۲۳

یادش بخیر، حمّام بوزو قیرتماق (نه گۆزهل آنلار ایدی، یولاق بوزو قاییرتماق)
رودخانه ده پالچق ایاغه سرتماغ (چایدا آیاغا پالچیق سورتماق)
کفتترلره توتماغ و بئپر اتماغ (گۆوه چینلری توتماق و توكسوز ائتمک)
کمر کمر اوینماغه یاد اولسن (قاییش قاییش اوینماقلار آنیلین)
آغاجنن چولئی ورماعه یاد اولسن (آغاجینان چلیک ورماعی آنیلین)

۲۴

قیژلانده ادماغه یادش بخئیر (نه گۆزهل آنلاردی قیژیلانندی؟ ائتمکلر)

قار ایچنده یادماغله یادش بخئیر (قار ایچینه باتماقلار، نه گۆزهل آنلاردی)
قار ایچنه باتماغله یادش بخئیر (قار ایچینه باتماقلار، نه گۆزهل آنلاردی)
قاردن قیرتردی آدم شالمن (قاردان قایرداردیق آدم اتقیسی ایله)
دورنده اوینردی قیل و قالنن (چئوره سینده اویناردیق قیل-و قالینان)

۲۵

دایمزدن اکه قران آلردی (دایمیزدان ایکی قیران آلاردیق)
بخشوننگ گاریسنه چان چاپردی (باخشینین داشقاسیناجان چاپاردیق)
خوشالقدن چوخ ال و قول آتردی (سئوینجدن چوخ ال و قول آتاردیق)
بخشوننگ بستیسینگ مزّه سه (باخشینین دوندورماسینین دادی)
بهار تموزده هواننگ قزسه (یاز تموزدا تنینین قیزیسی)

۲۶

دُرُشت مشقه لامپاین قورتردی (ایبری مشقی لامپاینان قوروداردیق)
مشقمز یانرده شویره یرتردی (مشقیمیز یاناردی، شویره یری بیرتاردیق)
یا یانن ییره بیر آز گچ سرتردی (یا یانان ییره بیر آز گچ سورتهدردیک)
آموزگار خُفه مزّه دویرده (اؤیره تمهن آلا تیمیزی دوپاردی)
اونن سوره پوستمزه سویرده (اوندان سونرا دریمیزی سوپاردی)

۲۷

بیر گین منه مدرسه ده قویدلن (بیر گون منی اوخولدا قویدولار)
بیر آی سوره مدرسه دن قوودلن (بیر آی سونرا اوخولدان قوودولار)
اؤوه گلدن اؤوده منه وردلن (اؤوه گلدیم، اؤوده منی ووردولار)
داشنن ورؤدم کله سندرؤدم (داشینان ووروردوم کله سیندیردیم)
انتفاضه نه من شروع ائدؤدم (اینتیفاضه نی من باشلاتدیردیم)

۲۸

آخشام ایسته گئدی خلی خلته یه (آخشام اوستو گئتدیک خله ی خلته یه؟)
اؤو ائییه سه کبریت چکده پلته یه (اؤو بییه سی، کبریت چکدی پیلته یه)
انعامزه سالده بیر کُله یه (باغیشلاریمیزی سالدی بیر کولتایا؟)
عشق و مُحبتله بیلئم نَم اولده (سئویت و سئوگیلر بیلهم نمه اولدو)
هی گئچه نجه محبته کم اولده (هئی گئچینه سئویتلر آزالدی)

۲۹

قُلّه کمانن نشانه توتوؤدم (گول.له یابینان آماج توتوبدوم)
قوش قاشسیده شیشه نه سندرؤدم (قوش قاجسایدی، ییلتینی سیندیریدیم)
تا ازمه دویدم داشه آتوؤدم (تا اؤزومو دوندوم؟ داشی آتیدیم)
بیر جام شیشه سنده، شرنگله ده (بیر آغیزقا ییلتیسی سیندی، شیرینگیلله دی)
سله قولاغمده زرنگله ده (سیلله قولاغیمدا زیرینگیلله دی)

۳۰

کئینه یولدن بئش قارداشه گئندنه (اسکی یولدان بئش قارداش ا گئنده)
دوچرخینن روؤخانه دن گئچنده (یئل آتیینان چایدان گئچهنده)
یاره یولده چشمه دن سو ایچنده (یاری یولدا بولاقدان سو ایچهنده)
او گینلرده بیربیرنن آز گیلمه دی (او گونلرده بیربیرینه ن آز گولمه دیک)
نعمترلنگ قدرنه هئچ بیلمه دی (ارینچلرین ده یهرینی تکمه چاغ بیلمه دیک)

۳۱

جوانلنگ شرابنه ایچردی (گنجلییین چاخیرینی ایچه ردیک)
قوشله تکن آسمانلرده ایچردی (قوشلار تکن گؤیلرده اوچاردیک)
بو دونیاده بارویوخدن گئچردی (بو دونیادا وار و یوخدان گئچه ردیک)
مله قه مز خُمنگ ته ینه دیده (چؤمجه میز خومون ته کینه دهیدی)
خُمار قالدی، شرابمز تکنده (خومار قالدیق، چاخیریمیز توکه ندی)

۳۲

درختنگ شاخه سه قرو توتنده (آغاجین بوداغی قیروو توتاندا)
شیشه له یخلیئه رده گنجه یاتنده (ییلتیلار دوناردی گنجه یاتاندا)
سوخ ایاغه تیکان تکن باتنده (سویوق آیاغا تیکان تکن باتاندا)
حاجی ننم کُرسییه اوت سالرده (حاجی ننم کورسویه اود سالاردی)
آخشامه چان کُرسیده اوت قالرده (آخشاما جان کورسوده اود قالاردی)

سۆزلوک

اردهم Ərdəm: معرفت
ارینچ Ərinç: نعمت
اوچورتما Uçurtma: بادبادک
اوخول Oxul: مدرسه
اورام Uram: خیابان
اورکهن Ürkən: همیشه
اوزونتو Üzüntü: غم
اونجا Onca: عاشورا
اهیمه Əymə: طاق
اؤیرهتمهن Öyrətmən: معلم
ایزلهنج İzlənc: برنامه
ایزیت İzit: فیلم
ائلگون Elgün: شنبه
اییی İyi: خوش
آتقی Atqı: شال
آداقلى Adaqlı: نامزد
آست Ast: زیر
آغى Ağı: زهر
آلاتى Allatı: حقه، فریب
آنى Anı: خاطره
آولو Avlu: حیاط
آیدیق Aydıq: خطاب
بل Bəl: یاد
بوتگهن Bütgən: مومن
بون Bun: غصه
بویروق Buyruq: دستور، فرمان
تانیق Tanıq: شاهد
تکمه چاغ Təkmə çağ: همیشه (در جمله مثبت)، هرگز (در جمله منفی)
تکمه Təkmə: هر
تنى Təni: هوا
تلچی Telçi: سیمکش
چاخیر Çaxır: شراب
چاغا Çağa: بچه
چام Cam: چنار
چولا Cola: ساعت
چئوره Çevrə: اطراف

بویروق Buyruq: دستور
 دوش Düş: خیال
 دوندورما Dondurma: بستنی
 الده ساتیجی Əldə satıcı: دستفروش
 دیرگی Dirgi: جان
 دئمهج Deməc: نطق
 دینلەنج Dinlənc: رادیو
 ساندواچ Sandvaç: بولبول
 سئوہن Sevən: عاشق
 سئوی Sevi: دوست
 سئویت Sevit: محبت
 سئویملی Sevimli: نازنین
 شو Şu: این
 قاریماق Qarımaq: پیر شدن
 قوپوز Qopuz: ساز
 قودا Quda: خویشاوندان
 قوشاق Qoşaq: پوئما، منظومه
 قوشوق Qoşuq: شعر
 قیزی Qızı: حرارت
 قین Qin: غلاف
 قیین Qıyın: جریمه، جزا
 گزیتی گونو Gəzinti günü: سیزده بدر
 گۆرۈک Görük: جاسوس
 گۆزلۈک Gözlük: عینک
 گئچیک Geçik: کوچه
 نسنه Nəsnə: شئی
 نمه Nəmə: شئی، چیز، چه
 یاتیر Yatır: آرامگاه
 یاخشی Yaxşı: خوب
 یاسون Yasun: فامیل
 یای Yay: کمان
 یولاق Yulaq: حمام
 ییغلاماق Yiğləmaq: گریستن
 یئل آتی Yelatı: دوچرخه
 ییلتی Yıltı: شیشه

ترجمه فارسی یاد اولسن

علی اکبر سراج اکبری

۱

(به یاد دارم روزگاری را با تیر کمانی دردست و کمر بند قرمز رنگی بر کمر و قدرت قوت و چابکی کودکی بر زانوانم که به دنبال گنجشگها میدویدم و از لابه لای شاخه ها به سویشان سنگ میپراندم

۲

و شبهای مهتاب را که بر پشت بام خانه قدیمی مان میخوابیدیم و چشمهایمان را به ستاره ها میدوختیم و به خیال کودکی فرو میرفتیم افسوس که این خواب و خیال کوتاه بود و برف پیری زود بر سرمان نشست و چه حیف شد که در روزگار کودکی تبدیل به خاطره شد

۳

هنگامی که برف میبارید برای بچه ها حال و هوای جشن عروسی تداعی میشد . دستکشی در دست هایشان و پالتو بر تنشان و هست و نیستشان هرچه بود همان بود. روی برف مثل آهو میدویدیم و گلوله برفی میساختیم و به طرف هم پرتاب میکردیم

۴

به چشمه شط قلی خان میرفتیم و دست در دست هم میگشتیم چه روزهایی بود برای هم میمردیم . در نوجوانی روزهای خوبی گذراندیم و هر طور دوست داشتیم همانطور زندگی میکردیم

۵

به دبیرستان همت میرفتیم از دوستانمان حمایت میکردیم و به همین جرم از مدیر کتک میخوردیم ولی خوشحال بودیم . گذشت و رفت و خاطراتش نوشته شد و هرچه بافتیم همه اش شکافته شد

۶

مدیر موی سرش را از ته میتراشید. و روز شنبه اخطار میکرد که همه موهایشان را کوتاه کنند . مدیر قوی و مدبری مثل صدارتی پیدا نخواهد شد و همچنین دبیرستانی مثل دبیرستان همت

۷

با دو چرخه به بش قارداش میرفتیم و در آب مثل ماهی شنا میکردیم و با بودونبود کنار می آمدیم آن روزهای بش قارداش بر نخواهد گشت و خاطرات آن روزها گم نخواهد شد

۸

از کوههای بش قارداش صدا می آمد و پرندگان با نوروز صدا به صدا میدادند و دلهای دردمند را شفا میدادند
مردی مثل نوروز سیمکش زائیده نخواهد شد و مرد با معرفتی مثل او دیده نخواهد شد

۹

به قیمت سه ریال یک هندوانه میخریدیم و راه تپه عشق را در پیش میگرفتیم . وقتی ماه شب چهاردهم از
آسمان آویزان میشد میخواندیم و میخندیدیم و هندوانه میخوردیم

۱۰

وقتی لاهه حاجی خان کمانچه میزد . و در کوچه ها سازش را گرم میکرد . و صدای سازش در تارو پود جانها
مینشست عاشقان را یاد یار می انداخت و غم از دلهای دردمندان میگرفت

۱۱

توقر پالتوی بلندش را می پوشید و هرشب در کوچه ها نی میزد توقر عاشقی شبگردو تنها بود سوزی که در صدای
نی او بود هیچوقت فراموش نخواهد شد . و عاشقی اینچنین هیچ وقت به دنیا نخواهد آمد

۱۲

با دوستان در بش قارداش خوابیدن . فرو رفتن تصویر ماه شب چهاردهم در آب کره و غسل فروختن دستفروش
در اول صبح . مثل خوابی در خیالم جاگرفته است . چه کسی خوشی را از روزگار ما گرفته است ؟

۱۳

ممی کاکل مرد نازنینی بود . کارش به خنده واداشتن مردم بود من فکر میکنم از اقوام چارلی چاپلین بود
حرفهای ممی فراموش نمی شد رفیقهای ممی هم نیازی نداشتند که به فیلم تماشا کنند

۱۴

خان گرفتن در روزهای عید . در خیابان . فروش بادبادک و فرفره در همان معرکه دادن عیدی به بادبادک و فرفره
فروش . الحق که برای ما دنیائی بود دلم میخواهد آنروز ها را از این روزگار بد عهدو پیمان گدائی کنم

۱۵

خان عینک سیاه به چشمش میزد و دو دستش را به کمر .. با طمطراق از جایش بلند میشد و رهگذران را جریمه
میکرد یادم هست که یک رهگذر که داشت جریمه میشد گریه کرد !!!

۱۶

نزدیک عید خانه تکانی میکردیم . وروزهای عید لباس تازه مان را میپوشیدیم رنگو وارنگ ، سبز و آبی ، و قرمز و به دیدن فامیل ها میرفتیم البته با هدف وطمع گرفتن عیدی درب فامیلها را میزدیم

۱۷

کوههای بش قارداش شاهد هستند چنارها ودرختها وباغهای هم . وگلدسته هاو طاقهای بش قارداش هم شهادت میدهند که در کوه ها وسنگهای وچشمه های بشقارداش چه روزگار خوشی به گذشته ها پیوست

۱۸

روز سیزده بدر به املاک میرفتیم (پشت آئینه خانه فعلی) زیر ایش درخت فرش می انداختیم ودوستان و فامیل را آنجا می دیدیم سیزده بدر به ما خیلی خوش میگذشت در چنین روزی کودکان مثل پرنده ها میپروند

۱۹

روز عاشورا در ماه محرم وقتی شمر روی زین اسبش مینشست و با دست خنجرش را که داخل غلاف بود نوازش میکرد روی شانه پدرم سوار میشدم و تعزیه خوانی را از بالا تماشا میکردم

۲۰

لافتا در خیابانها میگشت و در صحبت کردن فارسی و ترکی را قاطی میکرد ومردم به حرف زدنش میخندیدند همیشه کارش آه و افسوس بود بعد از مرگش میگفتند که لافتی جاسوس شوروی بوده است

۲۱

در ماه رمضان وقتی طبل اول را میزدند و وقتی که ساعت سه ستاره زنگ میزد وموئمنین برای سحری بیدار میشدند پدر و مادرمان گاهی مارا بیدار نمیکردند وما قهر میکردیم وآن روز را به کامشان زهر !!

۲۲

با دوستان برای ماهی گیری به یئیل چشمه یا قارلق میرفتیم خیال کن که برای نامزد بازی میرفتیم با عشق و علاقه وافری ماهیگیری میکردیم وشب به زور به خانه بر میگشتیم !!

۲۳

یادش به خیر خاکبازی های کودکی (حمام بزو)وگل مالی کردن دست و پایمان در کنار رود خانه وگرفتن کبوترها وکشیدن شاهپرهایشان و کمر کمر بازی کردنها و الک دولک روزگار کودکی

۲۴

یادش بخیر سرسره بازی کردن روی برف ویخهای خیابانهای خلوت و دراز کش خوابیدن روی برف تازه باریده شب گذشته وفرو رفتن در برفها آدم برفی درست میکردیم با شالی در گردنش و اطرافش با قیل و قال بازی میکردیم

۲۵

دو ریال از دائی مان میگرفتیم و تا گاری بخشو میدویدیم واز خوشحالی بال بال میزدیم هوای گرم تابستان ومزه بستنی بخشو!!

۲۶

مشق درشت را روی چراغ لامپا خشک میکردیم مشقمان میسوخت همان جا را پاره میکردیم یا جای سوخته را گچ مالی میکردیم آموزگار به حقه ما پی میبرد و بعد از آن پوستمان را میکند !!

۲۷

یکروز مرا در مدرسه گذاشتند یک ماه بعد از مدرسه بیرون کردند به خانه آمدم در خانه کتک خوردم با سنگ زده بودم و سر همکلاسی ام را شکسته بودم در واقع انتفاضه را من شروع کرده بودم !!!

۲۸

اول شب برای مراسم چهارشنبه سوری به در خانه همسایه رفته بودیم صاحب خانه کبریت کشید و چراغش را روشن کرد و انعام مارا داخل یک کلاه گذاشت آنهمه عشق و محبتها نمیدانم چه شد ورفته رفته محبتها کم وکمتر شد

۲۹

با تیر کمان نشانه رفته بودم طوری که اگر گنجشک فرار میکرد و جا خالی میداد شیشه میشکست تا به خودم آمدم سنگ را رها کرده بودم شیشه پنجره صدائی کرد وشکست وبعد از آن صدای سیلی در گوش من طنین انداز شد

۳۰

وقتی که از راه کهنه به بش قارداش میرفتیم وبا دوچرخه از رود خانه میگذشتیم ودر نیمه راه آب از چشمه میخوردیمخیلی میخندیدیم ولی قدر نعمتها را نمی دانستیم

۳۱

شراب جوانی را میخوردیم مثل پرنده ها درآسمان پرواز میکردیم از بودو نبود این دنیا میگذشتیم اما ملاقه ما به
ته خم شراب خورد و خمار ماندیم و شرابمان تمام شد

۳۲

وقتی روی شاخه های درختان شبنم برف مینشست و شیشه ها در هنگام خواب در شب یخ میبستند و سرما مثل
خار در پا فرو میرفت مادرم در چاله کرسی آتش میریخت و تاشب آتش در کرسی دوام میآورد

بر آستان جانان گر سر توان نهادن
گلبانگ سر بلندی بر آسمان توان زد

حافظ